

Pojistný podvod se Čechům přičí, počet podezřelých pojistných událostí přesto i v roce 2023 roste

22.2.2024 - | Česká asociace pojišťoven

Podle průzkumu České asociace pojišťoven jsou pro většinu klientů pojistné podvody neospravedlnitelné. Vnímají je na stejné úrovni jako úplatky nebo přisvojení si cizích peněz. Přes negativní postoj veřejnosti k pojistným podvodům se počet pokusů o podvodné jednání a jejich celková hodnota i v roce 2023 dále zvyšovaly a celkem bylo odhaleno více než 6 tisíc podvodů za 1,6 miliardy korun.

V roce 2023 prověřily pojišťovny sdružené v České asociaci pojišťoven celkem 15 574 podezřelých pojistných událostí (meziročně o 13 % více), ve kterých odhalily pojistné podvody v celkové hodnotě 1,664 mld. Kč (meziroční růst o 17 %). Celkem byl ze všech prověřovaných případů pojistný podvod s prokázanou uchráněnou hodnotou odhalen u 6 242 pojistných událostí. Průměrná výše odhaleného pojistného podvodu dosáhla 267 tisíc Kč a meziročně se navýšila o 16 %.

„Téměř dvě třetiny (65 %) z celkové prokázané částky pojistného podvodu připadly v roce 2023 na odvětví pojištění majetku a odpovědnosti. Dalších 25 % z celého objemu patřilo do kategorie pojištění vozidel. Zbýlých 10 % celkové částky odhalených pojistných podvodů nastalo v pojištění osob,“ komentuje data za rok 2023 hlavní analytik ČAP Petr Jedlička. Objem odhalených pojistných podvodů přitom narostl v roce 2023 výrazně v pojištění majetku (meziročně o 46 %) i odpovědnosti (meziročně o 24 %). V případě pojištění vozidel došlo k meziročnímu poklesu u objemu odhalených podvodů o 6 %.

„Stále velmi vysoký počet i objem odhalených případů v klíčových segmentech pojištění ukazuje, že pojistitelé disponují vhodnými nástroji k efektivnímu odhalování podezřelých okolností, ke kterým dále přispívá rozvoj související datové výměny mezi pojišťovnami týkající se právě oblasti pojištění vozidel a pojištění osob,“ dodává Petr Jedlička. Výsledky roku 2023 každopádně neukazují, že by počet šetřených odhalených podvodů jakkoli klesal. Trend je bohužel spíše opačný a riziko pro další nárůst představuje zhoršená ekonomická a finanční situace.

Pojistný podvod? Rozhodně ne!

V průzkumu z roku 2023 ale Češi deklarovali neospravedlnitelnost pojistného podvodu. Na stupnici 0–10, kdy nula značila naprostou nepřijatelnost, dosáhl 2,7 bodu. *„Pojistný podvod, ať už ve formě uvedení nepravdivých informací ve smlouvě, nebo při pojistné události, je v principu vnímán obdobně jako ponechání si nalezených peněz. To je něco, k čemu se česká populace staví opravdu velmi negativně,“* vysvětluje Jana Hamanová z výzkumné agentury SC&C, která průzkum pro Českou asociaci pojišťoven realizovala. Tolerance nejen vůči pojistným podvodům, ale i dalším obohacujícím se praktikám navíc s věkem klesá.

Co Čechům vadí již méně, je porušovat pravidla týkající se státu. *„V průzkumu Češi deklarovali nižší senzitivitu vůči práci na černě nebo neoprávněnému pobírání státní podpory. Jedná se o dlouhodobý trend,“* doplňuje Jana Hamanová.

Nárůst počtu pokusů jako výsledek prevence a detekce

Důvodem pro stoupající počet odhalených pokusů o pojistný podvod je přitom podle České asociace pojišťoven prevence a neustále se zlepšující systém detekce. *„Pojišťovny jsou díky vzájemné spolupráci, výměně informací a také sofistikovaným nástrojům schopny velice efektivně pojistné podvody odhalovat. Je důležité si uvědomit, že pojišťovna chce zajistit, aby se finanční prostředky nedostaly do rukou podvodníkům, ale k poctivým klientům,“* říká Michal Vlk, odborník v oblasti prevence pojistného podvodu České asociace pojišťoven.

Pojistného podvodu se dopustí ten, kdo při sjednávání nebo změně pojistné smlouvy uvede nepravdivé, hrubě zkreslené informace nebo zamlčí důležité údaje. Pojistným podvodem však je i úmyslně vyvolaná pojistná událost či jednání, které by vedlo ke zvýšení vzniklé škody. *„Toto protiprávní jednání může být kvalifikováno jako trestný čin, za jehož spáchání lze uložit trest odnětí svobody v rozmezí od 2 do 10 let nebo zákaz činnosti, propadnutí věci anebo peněžitý trest,“* uzavírá Michal Vlk.

O průzkumu:

Průzkum České asociace pojišťoven *Vnímání pojišťovnictví* realizovala nezávislá výzkumná agentura SC&C. Sběr dat proběhl ve dnech 17.–22. 3. 2023 a zúčastnilo se ho 1026 respondentů ve věku 18–71 let v reprezentativním zastoupení podle pohlaví, věku, vzdělání, ekonomické aktivity, kraje a velikosti obce bydliště.

Příloha 1 - příklady pokusu o pojistný podvod:

Vynalézavý hlodavec, nebo vynalézavý majitel vozidla?

Klient pojišťovně nahlásil poškození motoru vozidla zvěří. Ke škodě mělo dojít na parkovišti obchodního domu během rodinného nákupu. Klient dodal pojišťovně fotografie z autoservisu údajně prokousnuté hadice vedoucí k turbodmychadlu a následně poškozeného samotného „turba“, ze kterého si hlodavec vytvořil doupě a spižírnu. Klient požadoval výměnu turbodmychadla, jehož cena se takřka rovnala hodnotě celého vozu. Vyšetřovatelům pojišťovny ve spolupráci se soudním znalcem nedalo příliš velké úsilí zjistit, že přívod k turbodmychadlu byl proříznut ostrým předmětem, pravděpodobně nožem, a potrava nacházející se uvnitř byly granule pro psa. Pojištěný pod tíhou důkazů nakonec svůj nárok na pojistné plnění stáhl.

Vykradená posilovna

Klient nahlásil pojišťovně krádež veškerých posilovacích strojů z nově otevřeného fitness centra. Zařízení bylo provozováno jen krátce, toto mělo být již druhé vloupání a vykradení. A to se vyšetřovatelům pojišťovny zdálo podezřelé. Jejich šetřením bylo zjištěno, že majitelé sportovního zařízení jsou „registrovaní partneři“, kteří se rozešli na základě osobních neshod, a finanční potíže měla vyřešit fingovaná vloupání. Své jednání museli vysvětlovat orgánům činným v trestním řízení.

<https://www.cap.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/9224645-pojistny-podvod-se-cechum-prici-pocet-podezrelych-pojistnych-udalosti-presto-i-v-roce-2023-rostl>